

Akaryakıt satışlarında ödeme kaydedici cihazların nasıl kullanılacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARI KULLANMALARI MECBURİYETİ HAKKINDA KANUN
Özelge no	B.07.4.DEF.0.03.10.00-ÖKC.MUK.140-12
Tarih	20.05.2011

T.C.

AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : B.07.4.DEF.0.03.10.00-ÖKC.MUK.140-12

20/05/2011

Konu : Akaryakıt istasyonlarında ökc.

İlgi dilekçenizde, istasyonunuzdan akaryakıt alan müşterilerinizden fatura isteyenlere yapılan satışları, ödeme kaydedici cihazın transfer tuşuna basarak sonlandırdığınız ve çıkan fişleri faturaya eklediğiniz, iskontolu akaryakıt satışlarında da aynı yöntemi kullandığınız belirtilerek, bu uygulamanın bir sakıncası olup olmadığı ile bu şekilde yapılan satışların "Z" raporlarının toplamlarında yer alması sebebiyle mükerrerlik söz konusu olacağından muhasebe kayıtlarının nasıl yapılacağı sorulmaktadır.

Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanunla ilgili olarak 07.09.2006 gün ve 26282 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 68 Seri No.lu Genel Tebliğinin 1'inci bölümünde, "...Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesinin 1 numaralı bendinde; "Mükellef ve meslek grupları itibariyle muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun

gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; ...", 3 numaralı bendinde ise "Tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, ..." Maliye Bakanlığının yetkili olduğu hükümleri bulunmaktadır.

Anılan hükümlerle Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak, akaryakıt pompalarının bağlı olduğu ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle otomatik olarak düzenlenen fişlerin, fatura düzenleme tutarının (2011 yılı için 700 TL) altında veya üstünde olsa dahi "fatura yerine geçen belge" olarak kabul edilmesi ve bu şekilde belgelenen satışlar dolayısıyla nihai tüketiciler veya vergi mükelleflerince yapılan fatura düzenleme taleplerinin dikkate alınmaması uygun görülmüştür.

Buna göre, nihai tüketicilerin tüketim amacıyla, mükellef olanların ise ticari, zirai ve mesleki faaliyetleriyle ilgili olarak satın aldıkları akaryakıt karşılığında düzenlenecek (üzerinde "TAŞIT VEYA MÜŞTERİ TANIMA SİSTEMİ FATURAYA DÖNÜŞTÜRÜLECEK" ibaresi bulunanlar hariç) söz konusu ödeme kaydedici cihaz fişleri, üzerinde yazılı tutar ne olursa olsun fatura yerine geçen belge olarak kabul edilecek, ayrıca faturaya dönüştürülmesi istenmeyecek ve yapılan incelemeler ve kontroller sırasında bu fişleri gider belgesi olarak kullananlardan fatura ibrazı talep edilmeyecektir." denilmiştir.

Aynı Genel Tebliğin 2 nci bölümünde ise "...Akaryakıt pompaları ödeme kaydedici cihazlara bağlanmış olan istasyonlardan;

a) Taşıt tanıma, müşteri tanıma vb. sistemler kullanılarak (fiş üzerinde "TAŞIT VEYA MÜŞTERİ TANIMA SİSTEMİ FATURAYA DÖNÜŞTÜRÜLECEK" ibaresi bulunan),

b) Bazı kurumlar tarafından geliştirilen özel kartlar kullanılarak (akıllı kart vb.)

c) Taşıt tanıma, müşteri tanıma vb. sistemler olmaksızın müşteriler ile akaryakıt dağıtım şirketleri veya istasyon işletmecileri arasında yapılan özel anlaşmalara dayanılarak,

gerçekleştirilen (ve pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlardan otomatik olarak çıkan fişlerle belgelendirilen) ve faturası mal teslimini müteakiben belirli periyotlarla düzenlenen akaryakıt satışlarına münhasır olmak üzere, bu satışlara ilişkin faturanın (katma değer vergisi açısından vergilendirme dönemi aşılmamak şartıyla) onbeş gün içinde dağıtım şirketleri ve/veya akaryakıt istasyon işletmelerince Vergi Usul Kanununa göre toplu olarak düzenlenmesi uygun bulunmuştur.

Bu şekilde akaryakıt satışı yapılan kişiler adına düzenlenecek faturanın her iki nüshasının ekinde, faturaya dönüştürülen fişlerin tarihi, numarası ("TAŞIT VEYA MÜŞTERİ TANIMA SİSTEMİ FATURAYA DÖNÜŞTÜRÜLECEK" ibaresi olan fişlerin faturaya dönüştürülmesinde, fişlerin tarih ve numarasının belirtilmesine gerek yoktur), taşıtın plaka no.su, akaryakıt cinsi, miktarı ve tutarı liste halinde belirtilecektir. Akaryakıt istasyonu işletmeleri veya dağıtım şirketleri bahse konu listeleri, faturanın

düzenlendiği tarih itibarıyla hazırlayacaklar ve kaşeyip imzaladıktan sonra gerektiğinde ibraz edilmek üzere ilgili faturayla birlikte muhafaza edeceklerdir. İşletmeler, muhasebe kayıtlarında bu faturalarda yazılı miktar ve tutarları esas alacaklardır.

Akaryakıt istasyonlarından taşıt tanıma, müşteri tanıma vb. sistemler kullanılarak veya özel anlaşmalar çerçevesinde gerçekleştirilen, pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlardan otomatik olarak çıkan fişlerle belgelendirilen ve faturaları mal teslimini müteakiben belirli periyotlarla düzenlenen satışlarla ilgili olarak sözleşme dolayısıyla tahsil edilmesi gereken "fiyat farkı" ile satış bedeli üzerinden yapılacak "iskontolar", sözleşmenin tarih ve sayısı da belirtilmek suretiyle (iskonto, akaryakıt zammı vb. ibarelerle) fatura üzerinde gösterilecektir. Faturaya ekli ödeme kaydedici cihaz fişlerinin toplam tutarının (bir kısım fişlerin muhafaza edilememesi nedeniyle) fiyat farkı ve iskonto tutarlarının dahil edilmesinden önceki fatura tutarından az olması durumunda, müşterinin muhasebe kayıtlarında, "mevcut ödeme kaydedici cihaz fişlerinin toplam tutarı/fiyat farkı ve iskonto tutarları dahil edilmeden önceki fatura tutarı" şeklinde bulunan oranın, fiyat farkı ve iskonto tutarları dahil edildikten sonraki fatura tutarı ile çarpılması suretiyle hesaplanan tutar dikkate alınacaktır." açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre;

1- Nihai tüketicilerin taşıtlarına yapılan akaryakıt satışları karşılığında pompalara bağlı ödeme kaydedici cihazlardan otomatik olarak çıkan ve müşterilere verilen fişlerin (68 Seri No.lu Genel Tebliğin 2. bölümünde belirtilen haller dışında) müşterilerin isteğine binaen faturaya dönüştürülmemesi ve bu yöndeki fatura taleplerinin dikkate alınmaması,

2- Yalnızca, taşıt tanıma, müşteri tanıma vb. sistemler (fiş üzerinde "TAŞIT VEYA MÜŞTERİ TANIMA SİSTEMİ FATURAYA DÖNÜŞTÜRÜLECEK" ibaresi bulunan) ile bazı kurumlar tarafından geliştirilen özel kartlar kullanılarak (akıllı kart vb.), taşıt tanıma, müşteri tanıma vb. sistemler olmaksızın müşteriler ile akaryakıt dağıtım şirketleri veya istasyon işletmecileri arasında yapılan özel anlaşmalara dayanılarak yapılan satışların belirli periyotlarla faturaya dönüştürülmesi,

Bu açıklamalar çerçevesinde faturaya dönüştürülen akaryakıt satışlarıyla ilgili olarak sözleşme gereği satış bedeli üzerinden yapılacak iskontoların sözleşmenin tarih ve sayısı da belirtilmek suretiyle fatura üzerinde gösterilmesi,

3- Yukarıda belirtilen satışlar dolayısıyla ödeme kaydedici cihazların transfer tuşlarının kesinlikle kullanılmaması, muhasebe kayıtlarının, ödeme kaydedici cihazlardan otomatik olarak çıkan ve faturaya dönüştürülmemesi gereken akaryakıt satışlarında "Z" raporlarındaki miktar ve tutarlar esas alınarak, taşıt tanıma, müşteri tanıma vb. sistemler, bazı kurumlar tarafından geliştirilen özel kartlar kullanılarak veya özel anlaşmalar çerçevesinde gerçekleştirilen ve faturası belirli periyotlarla düzenlenen satışlarda ise 68 Seri No.lu Genel Tebliğin 2 nci bölümünün son paragrafında açıklandığı şekilde yapılması,

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026